

[Per Hækkerup.]

muligheder nu, sige, at nu er der dog gået en ca. 4 uger, siden vi havde lejlighed til i nævnet at drøfte dette spørgsmål, og i disse 4 uger er krigen fortsat, og der bliver hver eneste dag slået i hundredvis af mennesker ihjel. Derfor vil jeg spørge, om regeringen ikke kunne tænke sig at overveje på ny at undersøge mulighederne for at få en FN-indblanding i den politiske side af konflikten i Nigeria.

Jeg har en bemærkning at gøre om Grækenland. Det kom jo som en ubehagelig meddelelse for vel godt en uges tid siden, at den amerikanske regering havde genoptaget leverancer af visse våbentyper til kupregeringen i Athen. Da vi i socialdemokratiet drøftede disse spørgsmål på vort årsmøde i september måned, enedes vi om en henstilling, der gik ud på, at NATO-allierede skulle afholde sig fra våbenleverancer til kupregeringen i Grækenland. Jeg vil gerne spørge, hvorledes regeringen ser på dette spørgsmål. Nu er det jo blevet aktuelt med USAs beslutning. Jeg vil gerne spørge, hvorledes regeringen ser på dette spørgsmål: om regeringen er enig med os i, at de øvrige NATO-lande burde afholde sig fra at levere våben til Grækenland. Hvis regeringen er enig med os i dette, om den da er villig til at rejse spørgsmålet over for vore allierede i NATO. Et passende sted kunne jo være på det kommende ministermøde i NATO, der, så vidt jeg forstår, finder sted i november måned. Vi ville fra socialdemokratiets side hilse det med tilfredshed, hvis regeringen ville tage et sådant standpunkt og foretage en sådan aktion på det forestående ministermøde.

Dernæst nogle bemærkninger om det, der jo er hovedsagen i vor diskussion i dag, spørgsmålet om den side af vor udenrigspolitik, som hænger sammen med sikkerhedspolitikken. Der valgte udenrigsministeren en drøftelse, der tog sit udgangspunkt i begivenhederne i Czekoslovakiet, og det vil jeg også gerne gøre, fordi det er helt givet, at Czekoslovakiet har aktualiseret spørgsmålet om sikkerhedspolitikken, afspændingspolitikken i Europa på en måde, som vi alle sammen ved er ubehagelig, især for den czechoslovakiske befolkning.

Jeg vil gerne sige til udenrigsministeren, at vi beklager, men vi er nødt til at sige det,

vi beklager, at vi synes, at der er givet for få vurderinger af det, der skete i Czekoslovakiet, og dets konsekvenser. Vi mangler en virkelig analyse. Det, vi kan få igennem dagbladene, giver mere sporadiske belysninger af hændelsesforløbet, men det kan ikke være og er ikke dagbladenes opgave at give den egentlige analyse af det, der sker, med forsøg på at forklare eller finde ud af, hvad årsagerne var til, at det skete, og at forsøge på at vurdere, hvilke konsekvenser det måtte have. Vi har jo i udenrigsministeriet en gruppe, der skulle have til særlig opgave at beskæftige sig med sådanne mere grundlæggende analyser, og jeg vil derfor gerne spørge udenrigsministeren, om vi kan forvente, at der fra denne gruppe i meget nær fremtid kommer en analyse af spørgsmålet om Czekoslovakiets skæbne og de konsekvenser, det har.

Man kan anstille mange betragtninger over, hvorfor hændelsesforløbet blev, som det blev i Czekoslovakiet. Ministeren gjorde det, det skal jeg ikke gentage. Det er klart, der har utvivlsomt været både økonomiske forhold, der har spillet ind, sikkerhedspolitiske forhold, der har spillet ind, indrepolitiske forhold inden for den kommunistiske bevægelse, der har spillet ind, og spørgsmål om afsmitning af denne skræklelige frihedsbacille, der voksede op i Czekoslovakiet, afsmitning på andre lande og forskellige andre forhold; det skal jeg heller ikke prøve på at komme nærmere ind i en analyse af, men det ville unægtelig være interessant, hvis de særlige eksperter ville påtage sig opgaven at forsøge på en sådan analyse, for ingen af os kan være i tvivl om, at hvis man er i stand til med nogenlunde sikkerhed at sige, hvad det var for faktorer, og hvad det var for forhold, og hvad det altså var for en politik, både i den østlige verden og måske i den vestlige verden, der har ført til begivenhedsforløbet i Czekoslovakiet, ja, så har vi forudsætningen for at kunne vurdere, på hvilken måde man skal føre politik for at undgå, at noget tilsvarende sker; så har vi forudsætningerne for at vurdere, hvorledes vi i den vestlige verden, hvor vi jo da heldigvis bestemmer vor egen politik, kan tilrettelægge den politik over for de muligheder, over for de vanskeligheder, over for de situationer, som man har oplevet i Østeuropa, og som måske vil gentage sig.